

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	فصل اول: کلیات
۴	۱-۱ هدف
۴	۱-۲ پیشینه تحقیق
۴	۱-۳ روش تحقیق
۶	فصل دوم: نگرشی کلی بر الگوریتم کلنی مورچه
۱۱	فصل سوم: بررسی ایده های بهینه سازی الگوریتم
۱۴	۱-۳ سیستم مورچه و مشتقات مستقیم آن
۱۴	۱-۱-۳ سیستم مورچه
۱۸	۲-۱-۳ سیستم مورچه خبره
۱۹	۳-۱-۳ سیستم مورچه رتبه بندی شده
۲۰	۴-۱-۳ سیستم مورچه MIN_MAX
۲۳	۵-۱-۳ سیستم مورچه Multi Group
۲۴	۶-۱-۳ سیستم کلنی مورچه
۲۸	۷-۱-۳ ANTS Aco
۳۱	۸-۱-۳ Hypercube Framework Aco
۳۳	۲-۳ ارزیابی الگوریتم های ارائه شده

۳۳	۱-۲-۳ ارزیابی رفتار سیستم مورچه
۳۴	۲-۲-۳ ارزیابی رفتار بسط های سیستم مورچه
۳۶	۳-۲-۳ مقایسه رفتار سیستم مورچه با بسط های آن
۳۸	فصل چهارم: موازی سازی سیستم مورچه
۳۹	۱-۴ ساختار ارتباطی و توپولوژی همسایگان
۴۰	۲-۴ نوع اطلاعات ارسالی
۴۱	۳-۴ زمان برقراری ارتباط
۴۴	۴-۴ موازی سازی الگوریتم کلنی مورچه
۵۹	فصل پنجم: کاربرد کلنی مورچه در امنیت شبکه
۶۱	۱-۵ Ant Clustering
۶۲	۲-۵ نگرشی کلی بر معماری IDS
۶۴	۱-۲-۵ Misuse and Anomaly Intrusion Detection Approach
۶۴	۲-۲-۵ Host Based and Network Based IDS
۶۵	۳-۲-۵ Centralize and Distributed IDS
۶۷	فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهاد
۶۸	۱-۶ نتیجه گیری
۶۸	۲-۶ پیشنهاد
۶۹	منابع
۷۱	Abstract

فهرست شکل‌ها

- ۸-۱-۲ (الف) رفتار مورچه‌ها در برخورد با مانع ۸
- ۸-۱-۲ (ب) رفتار مورچه‌ها در برخورد با مانع ۸
- ۸-۱-۲ (پ) رفتار مورچه‌ها در برخورد با مانع ۸
- ۹-۲) انتخاب مسیر توسط مورچه‌ها برای رسیدن به غذا ۹
- ۴-۱) شبه‌کد موزی الگوریتم ۴۳
- ۴-۲) موزی‌سازی الگوریتم مورچه با استفاده از حافظه مشترک ۴۵
- ۴-۳) پیاده‌سازی موزی الگوریتم کلنی مورچه با استفاده از ارسال پیام ۴۸
- ۴-۴ (الف) شبه‌کد موزی شده پردازنده *Master* ۵۰
- ۴-۴ (ب) شبه‌کد موزی شده پردازنده *Slave* ۵۱
- ۴-۵) زمان اجرا بر روی ۸۰ کار با ۱۰۰ سیکل، بوسیله ۱۰۰۰ مورچه ۵۴
- ۴-۶) تبادل اطلاعات در هر ۱۰ نسل ۵۵
- ۴-۷) تبادل اطلاعات در هر ۵۰ نسل ۵۵
- ۴-۸) بهترین راه حل پیدا شده ۵۸

فهرست جداول

- ۱-۴) نتایج اجرای موازی بر روی ۵۰ کار^۱، با ۱۰۰ سیکل و بوسیله ۱۰۰۰ مورچه ۵۲
- ۲-۴) نتایج اجرای موازی بر روی ۵۰ کار، با ۲۰۰ سیکل و بوسیله ۱۰۰۰ مورچه ۵۲
- ۳-۴) نتایج اجرای موازی بر روی ۸۰ کار، با ۱۰۰ سیکل و بوسیله ۱۰۰۰ مورچه ۵۳
- ۴-۴) نتایج اجرای موازی بر روی ۵۰ کار، با ۲۰۰ سیکل و بوسیله ۱۰۰۰ مورچه ۵۳
- ۵-۴) استراتژی های مختلف تبادل اطلاعات. بهترین راه حل پیدا شده بعد از ۵۰۰ نسل، $I=50$ ، ۵۶
- ۶-۴) تبادل مداری بهترین راه حل محلی ۵۷
- ۱-۵) مقایسه بین معماری های مختلف ۶۵

چکیده:

در این سمینار برانیم تا با بررسی الگوریتم *Ant Colony* به عنوان راهکاری نسبتاً جدید در عرصه الگوریتم های مکاشفه ای، به راهکار های ارائه شده در زمینه بهینه سازی آن پرداخته و سپس به دنبال کاربرد های تازه ای که اخیراً برای آن پیدا شده پردازیم. بهینه سازی این الگوریتم در فصل های دوم و سوم بررسی گردیده که در دو مبحث افزایش کارایی با استفاده از بهینه سازی ایده ها و روابط ریاضی می باشد. و راهکار دوم که در فصل سوم به آن اشاره شده راهکار افزایش کارایی به لحاظ زمانی می باشد. این افزایش کارایی از طریق موازی سازی انجام می گردد. در بخش پایانی نیز با بررسی زمینه ای جدید به نام سیستم های تشخیص نفوذ به بررسی جایگاه این الگوریتم در معماری این دسته از سیستم ها می پردازیم.

بسیاری از مسائل بهینه سازی مهارنشدنی^۲ هستند و لذا بطور دقیق نمی توانند حل شوند، نتیجتاً باید از روش های مکاشفه ای در حل مسائل دنیای واقعی برای به دست آوردن زمان منطقی استفاده نمود. *Ant Colony Optimization (ACO)* تقریباً یک مفهوم جدید بهینه سازی است که از یک سری روشهای فوق مکاشفه ای بر پایه مکانیزم طبیعی و اصول رفتاری و ارتباطی کلنی های مورچه تشکیل شده است. همان طور که گفته شد الگوریتم کلنی مورچه مبتنی بر کپی برداری از رفتار کلنی های مورچه واقعی می باشد، بخصوص ایده ای که در رفتار جستجوگرانه آنها برای یافتن غذا وجود دارد. در واقع یک ویژگی منحصر بفرد به شکل یک ارتباط غیر مستقیم میان کلنی های مورچه وجود دارد (که مورچه های هوشمند نامیده می شوند) که مبتنی بر یک ماده شیمیایی بنام فرومون^۳ می باشد که مورچه های واقعی برای ارتباط با هم ترشح می کنند.

اولین الگوریتم *ACO* که سیستم مورچه (*AS*) نامیده می شد برای حل مسئله فروشنده دوره گرد ایجاد شد (که بوسیله *DORIGO* پیشنهاد شد و بعدها برای حل مسائل بهینه سازی ترکیبی پیچیده مهارنشدنی مانند *QAP* که یکی از مشکلترین مسائل بهینه سازی مهارنشدنی می باشد و مسائل دیگری مانند مسیریابی در شبکه (*Routing On Telecommunication Network*)، مسئله زیر مجموعه ها (*subset Problem*)، *Weapon - Target*، مسائل ارضاء محدودیت و ... مورد استفاده قرار گرفت و در ابتدا امیدواری هایی ایجاد کرد ولی اکنون کارآیی این الگوریتم تا حدودی با سایر الگوریتم هایی که *TSP* را حل کرده اند قابل رقابت نمی باشد، لذا تمرکز اصلی در تحقیقات بر روی الگوریتم های کلنی مورچه بر روی الگوریتم هایی متمرکز شده است که کارایی بهتری را نشان می دهند.

۲- NP-Hard

۳- Pheromone